

Camí 2

CORS AL LLOC CORRECTE

Ser sal i llum per al nostre temps

Una invitació de Joan Pau II

“Vosaltres sou la sal de la terra... vosaltres sou la llum del món” (Mt 5,13-14): aquest és el tema que he triat per a la pròxima Jornada Mundial de la Joventut. Les dues imatges de la sal i de la llum que Jesús utilitza són complementàries i riques de sentit.

Missatge del Sant Pare per a la JMJ 2002

Dues històries de la vida real

Simone Monet

A mitjan segle xx, Simone Monet era un membre jove de l'Acció Catòlica de Montreal. Estava plenament involucrada en diverses lluites per la democràcia, per la justícia, per la veritat. Més tard, amb el seu marit Michel Chartrand, mai no va dubtar a defensar els drets dels qui estaven més abandonats per la societat. Sempre treballava en la mira pública, lluitant per moltes causes: el feminisme, el pacifisme, l'educació, la societat, l'Església i l'estat.

La fe cristiana de Simone va donar un sabor especial a les seves lluites per la justícia, com la sal realça el sabor del do de la natura que prové de la terra. La caritat i la justícia brillaven en qualsevol acció que empenia, com el far ens guia els passos pel camí o com la foguera ens escalfa en la nit freda. D'aquesta manera, Simone era *sal de la terra i llum del món*. El seu exemple encara inspira les dones actualment en el seu camí cap a la justícia i la igualtat. Tota la seva vida va ser la d'una cristiana que estava tan compromesa amb el proïsme com ho estava amb el cor del món mateix.

Marcel Callo

Marcel Callo va néixer a Rennes, a la Normandia, el 6 de desembre de 1921. Des de molt jove, va mostrar unes qualitats de lideratge excepcionals: primer, en el moviment escolta; després, quan treballava com a tipògraf al capdavant del moviment de Treballadors Cristians Joves. Durant l'ocupació nazi de França a la II Guerra Mundial, va ajudar molta gent a escapar, abans que el deportessin a un camp de treballs forçats a Alemanya. Fins i tot allà va aconseguir organitzar serveis religiosos i va fer d'activista cristià entre els seus companys. Finalment, aquestes activitats agosarades el van portar a l'empresonament el 19 d'abril de 1944. Les condicions de vida inhumanes de la presó el van fer emmalaltir: va morir als 23 anys d'edat, el 19 de març de 1945. Joan Pablo II el va declarar beat el 4 d'octubre de 1987.

- TRACTA D'IMAGINAR-TE LES MOLTES ELECCIONS QUE SIMONE MONET O MARCEL CALLO VAN HAVER DE FER PER CONVERTIR-SE EN SAL I LLUM AL SEU ENTORN.
- CONEIXES ALTRES CRISTIANS I CRISTIANES QUE OFEREIXEN AQUESTA IMATGE DE SAL I LLUM PER MITJÀ DE LES SEVES VIDES?
- QUINES ELECCIONS CREUS QUE HAURIES DE FER EN LA TEVA VIDA PER CONVERTIR-VOS EN “SAL DE LA TERRA” I “LLUM DEL MÓN”?

Portar sal i llum a la vida

Jesús ens mostra el camí cap la felicitat vertadera. Però has de saber que aquest camí no sempre és divertit! Aquest repte el veiem una de les moltes històries que es narren als Evangelis: la conversa entre Jesús i “el jove ric”. El jove és un home decent: de fet, guarda tots els manaments de Déu tal com li van ser revelats a Moisès. Tanmateix, no creu que amb això estigui preparat per seguir Jesús, “perquè tenia molts béns” (Mt 19, 16-27).

—QUINES “RIQUESES” DE LA MEVA PRÒPIA VIDA SENTIRIA MÉS PERDRE SI ELEGÍS “SEGUIR JESÚS”?

Un temps per elegir

Cadascú de nosaltres crea i expressa el significat de la vida per mitjà d'eleccions que es basen en certs valors fonamentals. D'alguna manera, els nostres valors es converteixen en els nostres béns més importants. Els valors canvien i creixen amb nosaltres durant tota la nostra vida, especialment durant temps intensos i moments de crisi. Per exemple, els addictes al treball que s'adonen que estan “exhausts”, pot ser que comencin a qüestionar-se alguns dels valors que consideren sagrats. Els estudiants que presenten sol·licituds per ingressar a l'escola o facultat dels seus somnis i els les rebutgen, potser hauran de revisar alguns dels objectius inicials de la seva professió. Una greu malaltia pot portar algú a qüestionar-s'ho tot sobre el sentit de la vida, fins i tot els seus valors espirituals i àdhuc la seva fe en Déu.

Utilitzant el llenguatge de la informàtica, podríem dir que els valors que tenim són com el software que ens instal·lem i que després ens fa de guia. I com que el nostre software està viu –no és només una maquinària estèril– sovint se'ns demana que fem eleccions difícils. Per exemple, com hauríem de conciliar el desig de compartir amb la necessitat personal de tenir diners? Com podem actuar respecte d'una altra persona quan hi reconeixem els nostres desigs sexuals? A vegades els nostres desigs es veuen amenaçats per fallades en el sistema. Hem de fer eleccions per mantenir el nostre cor al lloc correcte, per redescobrir la nostra pau interior. En alguns casos, això pot significar haver de canviar o millorar el nostre software.

—QUINA ÉS L'EXPERIÈNCIA MÉS RECENT QUE HE TINGUT AMB “FALLADES” QUE HAN INTERFERIT AMB LES MEVES ELECCIONS DE VIDA?

La clau per eludir les falles

El papa Joan Pau II viu al mateix planeta que nosaltres. Entén les eleccions difícils que comporta la seva crida a la conversió, per esdevenir seguidor de Jesús, “sal de la terra i llum del món”. A continuació reproduïm un passatge del seu missatge amb motiu de la XVI Jornada Mundial de la Joventut el 8 d'abril de 2001:

“Una difosa cultura de l'efímer, que assigna valor al que agrada i sembla bonic, voldria fer creure que per ser feliços és necessari eliminar la creu. Es presenta com a ideal un èxit fàcil, una carrera ràpida, una sexualitat deslligada del sentit de responsabilitat i, finalment, una existència centrada en l'afirmació pròpia, sovint sense respecte per als altres. Però obriu bé els ulls, estimats joves: aquesta no és la via que porta a la vida, sinó el sender que desemboca en la mort. [...] Jesús no ens enganya.”

Missatge del Sant Pare per a la JMJ 2002

La vida no és un carrer de sentit únic. Els nostres valors –i les eleccions que ens condueixen a ells- ens poden formar o destruir. Hi ha una tensió fonamental en la vida, en què totes aquelles fallades ens poden arribar a desconcertar. Mentre analitzem als següents estereotips culturals (també n'existeixen d'altres), procurem pensar més profundament en el missatge de Joan Pau II per a la JMJ 2001:

**“Per ser feliç, necessites triomfar, necessites assolir les teves metes”:
desenvolupament *sa* versus preocupació malaltissa per un mateix**

Sí, el desenvolupament personal és un aspecte important de la dignitat humana. Tanmateix, en una cultura que fa molt èmfasi en la persona, la recerca de prestigi o de creixement en la professió a qualsevol preu té prioritat sobre el desenvolupament personal i la llibertat. En una societat obsessionada per l'èxit, als “guanyadors” se'ls tracta com a déus. Això alhora alimenta la nostra cultura de competència, amb un possible perjudici als altres, a la nostra salut personal, a la vida familiar, a la nostra necessitat de temps lliure i a la nostra vida interior. En una vida en la qual tota l'energia es destina a l'ego, gairebé no hi ha possibilitat per a la sal i la llum sobre les quals Jesús parlava als Evangelis.

**“Per ser feliç, necessites divertir-te”:
plaers *sans* versus il·lusions**

Riure i estimar la vida són dons preuats, i l'esbarjo i el temps lliure mai no s'haurien de descuidar. Però algunes vegades correm el risc de convertir-nos en esclaus dels nostres passatemps o fins i tot, dels nostres equips esportius favorits. Per exemple, quan les persones s'exigeixen massa en l'activitat física, fins i tot els exercicis físics sans poden resultar destructius. Un altre exemple, la temptació de la loteria: quan els somnis buits prenen el lloc de la realitat del dia a dia, correm el risc de perdre-ho tot.

**“Per ser feliç necessites diners”:
responsabilitat financera *versus* materialisme egoista**

Tots necessiten diners... especialment els pobres! Però quan l'atractiu de la riquesa esdevé més important que el nostre benestar personal i que la justícia social, llavors tenim un problema greu. Per exemple, a Occident el tipus de vida americà i l'herència capitalista han fet aparèixer els “nous rics”, però també els “nous pobres”. Quan la felicitat s'identifica amb les coses materials, llavors el consum ostentós es converteix en la meta de la vida. Com pot quedar lloc per a la caritat i la justícia social? (Per ampliar aquest tema, véu al Camí 7.)

- QUINA ÉS LA MEVA LLISTA DE VALORS PERSONALS MÉS IMPORTANTS?
- PUC IDENTIFICAR UN O DOS ESTEREOTIPS CULTURALS DIFERENTS DELS QUE HEM VIST QUE A VEGADES PRODUEXEN “FALLADES”?
- EN QUINES ACTITUDS O EN QUINS HÀBITS HE D'INCIDIR PER ASSEGURAR-ME QUE LA MEVA VIDA ESTIGUI MÉS D'ACORD AMB ELS MEUS VALORS MÉS PREUATS?

Lluny de fer-nos menysprear la cultura i els valors dels nostres temps, la fe cristiana ens pot inspirar a endinsar-nos directament al cor del nostre món i a treballar per promoure-hi els valors que honoren la dignitat de l'ésser humà. En família o amb els amics, a la feina o a la universitat, mentre ens relaxem i gaudim de les nostres

activitats recreatives, gràcies al progrés científic i al desenvolupament econòmic, en aquests temps i en aquests llocs és on trobem el desafiament de Jesús: “Vosaltres sou la sal de la terra... vosaltres sou la llum del món.”

Activitats suggerides

Mira la pel·lícula *El Club dels Poetes Morts* (1989) protagonitzada per Robin Williams i Ethan Hawke.

El catedràtic anglès John Keating és un apassionat per la vida i vol compartir el seu entusiasme amb els seus alumnes: “*Carpe Diem*, nois: aprofiteu el del dia, visqueu el present. Feu quelcom d'especial amb la vostra vida!”. Per mitjà de la interacció d'aquest mestre, els seus alumnes canvien per sempre.

QUINES SEMBLANCES I QUINES DIFERÈNCIES OBSERVES ENTRE ELS JOVES DE LA PEL·LÍCULA I ELS JOVES D'AVUI?

QUINS DESAFIAMENTS AFRONTEN ELS JOVES DE LA PEL·LÍCULA MENTRE SE SITUEN DINS LA SOCIETAT?

—TRAÇA ALGUNS PLANS PER A UN PROJECTE QUE TINGUI UN IMPACTE POSITIU EN EL MÓN QUE TENS MÉS A PROP, FENT ÈMFASI A COMPARTIR EL GOIG I L'ESPERANÇA. PER EXEMPLE:

- una activitat que fomenti la consciència ecològica;
- una celebració al veïnat o una festa al carrer;
- una iniciativa de recaptació de fons que pot realitzar la teva parròquia;
- un seminari sobre la cultura de consumisme en una universitat;
- el teu propi projecte.

Amb la Bíblia

Un dia, mentre Jesús predicava a la muntanya, va dir:

“Vosaltres sou la sal de la terra

Si la sal perd el gust, amb què la tornaran salada? Ja no és bona per a res, sinó per a llençar-la fora i que la gent la trepitgi.

Vosaltres sou la llum del món

No es pot amagar un poble posat dalt d'una muntanya, i ningú no s'encén una llàntia per posar-la sota una mesura, sinó en el portallànties, perquè faci llum a tots els qui són a la casa. Que brilli igualment la vostra llum davant la gent; així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel.” (Mt 5,13-16)

—FES UNA LLISTA: COM S'USAVA LA SAL EN LA VIDA DIÀRIA I EN LA SOCIETAT FA MOLT DE TEMPS? COM S'UTILITZA AVUI DIA? (Pots llegir-ne algunes pautes útils a l'annex D: “Comentari bíblic sobre la sal i la llum”.)

—FES UNA ALTRA LLISTA: QUINS EREN I QUINS SÓN ELS MOLTS USOS DE LA LLUM?

—QUINA ÉS LA MISSIÓ QUE JESÚS VA CONFIAR ALS SEUS DEIXEBLES I NOSALTRES, QUE SEGUIM ELS SEUS PASSOS? COM SORGEIX AQUESTA MISSIÓ A PARTIR DE LES IMATGES DE LA SAL I LA LLUM?

Suggeriments per compartir en grup

- a) Després de donar la benvinguda al grup i de fer silenci durant uns instants per a l'oració, convida cada participant a compartir allò que recordin de Simone Monet o Marcel Callo.
- b) Respecte al tema del missatge de Joan Pau II sobre els valors culturals (pàg. 20) i els tres estereotips culturals (pàg. 21), identifica altres estereotips. Discuteix sobre les “fallades” que aquests estereotips de vegades causen en les nostres vides.
- c) Llegiu Mt 5,13-16. Un membre del grup pot preparar amb anticipació un resum sobre el comentari bíblic de l'annex D.
- d) Clou la trobada amb l'oració per a la JMJ 2002 (pàg. 12).
- e) Tria el camí, la data, l'hora i el lloc per a la propera trobada.